

Tientallen miljoenen voor onbekend Xenikos

Financieringsronde voor Nederlands concern dat werkt aan middel tegen bijwerkingen stamceltransplantatie

Thieu Vaessen
Amsterdam

Het vrijwel onbekende biotechbedrijf Xenikos heeft zichzelf in één klap op de kaart gezet. De onderneming uit Nijmegen heeft € 30 mln opgehaald voor de ontwikkeling van een medicijn tegen ernstige gevallen van leukemie. Het is een van de grootste investeringsrondes in een niet-beursgenoteerd Nederlands biotechbedrijf de laatste jaren.

De ontwikkeling van het geneesmiddel van Xenikos is in een stroomversnelling terechtgekomen doordat de Amerikaanse toezichthouder FDA de weg heeft geopend voor relatief snelle goedkeuring. Een onderzoek onder een relatief klein aantal patiënten kan mogelijk al volstaan voor toelating tot de Amerikaanse markt. In het gunstigste scenario komt het middel over drie jaar voor Amerikaanse patiënten beschikbaar.

Xenikos ontwikkelt een medicijn voor leukemiepatiënten met de graft-versus-hostziekte. Het gaat om ernstige, meestal dodelijke bijwerkingen na een stamceltransplantatie, waarvoor tot nu toe geen adequate behandeling bestaat. Het concurrerende beursgenoteerde Nederlandse biotechbedrijf Ki-

adis is eveneens vergevorderd met de ontwikkeling van een eerste middel tegen de graft-versus-hostziekte. Jaarlijkse krijgen circa zeventienduizend mensen wereldwijd met deze ziekte te maken.

De € 30 mln is afkomstig van twee buitenlandse investeringsmaatschappijen, Medicxi en RA Capital, die zich toelagen op het financieren van bedrijven in de gezondheidszorg. De bestaande aandeelhouders die eerder ruim € 10 mln in Xenikos hebben gestoken, zien hierdoor hun belang verwateren.

Xenikos is een spin-off van het ziekenhuis Radboudumc in Nijmegen. De onderneming is opgericht door Ypke van Oosterhout, die nog altijd ceo is van het biotechbedrijf. Van Oosterhout promoveerde eind jaren negentig in Nijmegen op een onderzoek dat de basis vormt voor de nieuwe behandelmethode.

De belangstelling van nieuwe investeerders was eerder dit jaar gewekt na publicatie van een onderzoek onder twintig patiënten die het Xenikos-medicijn hadden gekregen. Van hen waren na een halfjaar nog twee keer zoveel mensen in leven als gebruikelijk. De positieve uitkomst van het onderzoek was voor de Amerikaanse toezichthouder aanleiding een relatief makke-

Arts van het Radboudumc in Nijmegen geeft uitleg over behandeling van de graft-versus-hostziekte.

FOTO'S: VVB/FOTO/JOHN VOERMANS

Ypke van Oosterhout

lijk uitvoerbare vervolgstudie voor te stellen. Gesprekken met Europees toezichthouder EMA over een toelatingstraject tot de Europese markt lopen nog.

Aan het recente succes is een lange lijdensweg voorafgegaan. 'Ik kan niet ontkennen dat ik regelmatig de wanhoop nabij ben geweest', zegt Van Oosterhout. De onderneming heeft volgens hem veel hobbels moeten nemen, onder meer omdat het middel bestemd is voor een relatief zeldzame ziekte. Jarenlang was

onduidelijk hoe een farmaceutisch bedrijf daar geld mee kon verdienen. Dat is de afgelopen jaren verbeterd, mede doordat concerns veel hogere prijzen voor dit soort 'weesgeneesmiddelen' kunnen vragen.

Het lange ontwikkelingstraject schrijft Van Oosterhout ook toe aan de ingewikkelde technologie die ten grondslag ligt aan het nieuwe geneesmiddel. Het medicijn, dat T-Guard is gedoopt, bestaat uit twee antilichamen waaraan een toxisch middel — in feite een gif — is gekop-

peld. 'Het is een complex medicijn', zegt Van Oosterhout. 'Dat maakt dat investeerders er niet meteen in durven te springen.'

Het aan de Amsterdamse beurs genoteerde Kiadis hoopt in de loop van dit jaar in Europa groen licht te krijgen voor verkoop van zijn medicijn tegen de graft-versus-hostziekte. Ook dit biotechbedrijf maakt gebruik van een ingewikkelde technologie, waarbij voor iedere patiënt afzonderlijk een medicijn op maat wordt gemaakt.